

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.125/2011/33. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2011. évi december hó 8. napján, 2012. évi január hó 10. napján és 2012. évi január hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2012. évi január hó 26. napján kihirdette a következő

Ítéletet:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2011. évi január hó 27. napján kelt 15.B.706/2009/104. számú ítéletét I.r., II.r., III.r. vádlottak tekintetében **megváltoztatja.**

A II.r. vádlott terhére rótt felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettét a Btk. 274.§-ának (1) bekezdés a/ pontja szerint minősíti.

A III.r. vádlott terhére rótt bűnsegédként megvalósított csalás büntettét (Btk. 318.§ (1) bekezdés (2) bekezdés a/ és c/ pontok, (7) bekezdés b/ pont) folytatólagosan elkövetettként értékeli.

Az I.r., II.r., III.r. vádlottakkal szemben kiszabott pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 2.000 (kettőezer) forintonként kell egy-egy nap **börtönbüntetésre** átváltoztatni.

A II.r. vádlott tekintetében mellőzi

- a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 6.B.XVIII.848/2002/15. számú ítéletével kiszabott 2 (kettő) évi **börtönbüntetés,**
- a Pesti Központi Kerületi Bíróság - helyesen - 2.B.XIV.2100/1999/160. számú ítéletével kiszabott 1 (egy) évi és 11 (tizenegy) hónapi **börtönbüntetés,**
- továbbá a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.XIII.2244/2003/28. számú ítéletével kiszabott 1 (egy) évi és 6 (hat) hónapi **börtönbüntetés** végrehajtásának elrendelését.

Az I.r. vádlott tartózkodási helyét pontosítja.

A II.r. vádlott lakóhelyét és tartózkodási helyét pontosítja.

A III.r. vádlott lakóhelyét, tartózkodási helyét és személyazonosító okmányának számát pontosítja.

Az V.r. vádlott lakóhelyét, tartózkodási helyét és személyazonosító okmányának számát pontosítja.

Valamennyi vádlott magyar állampolgár.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I.r., II.r., III.r. és V.r. vádlottak tekintetében **helybenhagyja**.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 44.660,- (negyvennégyezer-hatszázhatvan) forint bűnügyi költségből az I.r. vádlott 21.920,- (huszonegyezer-kilencszázhusz) forintot, az V.r. vádlott pedig 22.740,- (huszonkettőezer-hétszáznegyven) forintot köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2011. évi január 27. napján kihirdetett 15. B.706/2009/104. sorszámú ítéletével:

Az I.r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (7) bek. b/ pont), bűnsegédi minőségben elkövetett csalás bűntettének kísérletében (Btk.318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (5) bek. b/ pont), közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bek. b/ pont), folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§) és 2 rb - egy esetben bűnsegédként elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§);

A II.r. vádlott bűnösségét folytatólagosan, bűnsegédi minőségben elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (7) bek. b/ pont), bűnsegédi minőségben elkövetett csalás bűntettének kísérletében (Btk.318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (5) bek. b/ pont), felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bek. b/ pont) és 3 rb - egy esetben bűnsegédként, két esetben felbujtóként elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§);

A III.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (7) bek. b/ pont), bűnsegédi minőségben elkövetett csalás bűntettének kísérletében (Btk.318.§ (1) bek., (2) bek. a/ és c/ pontja, (5) bek. b/ pont) és 3 rb bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§);

A IV.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett csalás bűntettének kísérletében (Btk. 318.§ (1) bek., (5) bek. a/ pont) és bűnsegédi minőségben elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§);

Az V.r. vádlott bűnösségét csalás bűntettének kísérletében (Btk. 318.§ (1) bek. (4) bek. a/ pont), magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§) és hamis tanúzás bűntettében (Btk. 238.§ (1) bek. (2) bek. c/ pont, (4) bek.) állapította meg.

Az I.r. vádlottat halmazati büntetésül öt év börtönbüntetésre, öt év közügyektől eltiltásra és 200.000 forint pénzmellékbüntetésre, továbbá 10.000.000 forint vagyonekbezársra, a II.r. vádlottat öt év nyolc hónap börtönbüntetésre, öt év közügyektől eltiltásra és 200.000 forint pénzmellékbüntetésre, továbbá 59.731.548 forint vagyonekbezársra, a III.r. vádlottat három év hat hónap börtönbüntetésre, két év közügyektől eltiltásra és 200.000 forint pénzmellékbüntetésre, a IV.r. vádlottat két év - három év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre, az V.r. vádlottat két év - négy év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

A II.r. vádlott tekintetében elrendelte:

- a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 6.B.XVIII.848/2002/15. számú ítéletével kiszabott 2 évi, 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés,
- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.XIV.2100/1999/160. számú ítéletével kiszabott 1 év 11 hónapi, 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés,
- továbbá a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.XIII.2244/2003/28. számú ítéletével kiszabott 1 évi 6 hónapi, 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását is.

Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a pénzmellék-büntetés esetleges átváltoztatásáról, továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész perorvoslattal élt az I.r. és a II.r. vádlottak terhére, büntetésük súlyosítása, továbbá a II.r. vádlott bűnösségének további bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében történő megállapítása érdekében.

Fellebbezést jelentettek be a II.r. és a III.r. vádlottak és védőik enyhítésért, továbbá az V.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért.

A IV.r. vádlottat érintően az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 506/2009/17-I. számú átiratában, és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést kizárólag a büntetések súlyosítására irányuló részében tartotta fenn.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával lefolytatott eljárás eredményeként a rendelkezésére álló bizonyítékok rendszerezett értékelésével megalapozott tényállást állapított meg. Részletes elemzését adta, hogy a vádlotti állítások közül melyeket és mennyiben fogadott el, illetve milyen a terhelti állítást cáfoló bizonyítékokra alapozott. Mérlegelése logikailag hibátlan, érvelése megfelel az életszerűség követelményének is. A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére, akik cselekményét az anyagi jogi szabályoknak megfelelően minősítette.

Törvényes és arányos büntetést szabott ki a III.r. és az V.r. vádlottakkal szemben, tévedett azonban az I.r. és a II.r. vádlottaknál, akik esetében az alkalmazott büntetés mértéke nem szolgálja sem a speciális, sem a generális prevenciót.

Indítványozta, hogy az ítélet az I.r. és a II.r. vádlottak terhére kellő súllyal értékelje bűnözői életmódjukat, a gátlástalan elkövetést, továbbá, hogy a cselekményükkel okozott kár nem térült meg, valamint az I.r. vádlottal szemben, hogy többszörösen elítelt és hasonló bűncselekmények miatt marasztalták el, a II.r. vádlottnál pedig a tényleges irányítói szerepét. Ezek figyelembevételével mindkettőjük fő- és mellékbüntetésének tartamát súlyosítsa. Ezt meghaladóan a további vádlottakat érintően hagyja helyben az elsőfokú ítéletet.

Az I.r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, azzal, hogy a kiszabott büntetés a folyamatosan orvosi ellátásra (dialízis) szoruló vádlottal szemben megfelelő joghátrány, s mivel az ügyészi fellebbezés folytán az összbüntetésbe foglalás lehetősége meghiúsult, így büntetésének érintetlenül hagyása mellett is súlyos következményeket kell elviselnie.

A II.r. vádlott védője - részletes írásbeli beadványában és a nyilvános ülésen is - fenntartotta a bejelentett fellebbezést. Elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezésére, másodsorban a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítésére tett indítványt.

A védő álláspontja szerint a bizonyítékok mérlegelése nem megfelelően történt, az elsőfokú bíróság helytelen következtetésre jutott, amikor az I.r. vádlottnak az írásszakértői vizsgálat után megváltoztatott vallomását elfogadta. Az I.r. vádlott ismeretségi körébe tartozó személyek az ő érdekkörében intézték az átutalási megbízásokat, faxokat, miközben a II.r. vádlottat egyikük sem ismerte, az V.r. vádlottal soha nem találkozott. Kihatott az ítéletre az is, hogy a II.r. vádlott tanú1. és tanú2. kihallgatására irányuló bizonyítási indítványát az elsőfokú bíróság elutasította, továbbá, hogy a terhelt a közte és az eljáró ügyész között kialakult sajnálatos konfliktus miatt az ügyész ellen polgári pert indított. Az okirathamisítással kapcsolatban azért tartotta aggályosnak az elsőfokú bíróság megállapítását, mivel az okiratot a birtokukban lévő adatok alapján más személyek is elkészíthették.

Hivatkozott rá a védő, hogy a II.r. vádlott előélete az elsőfokú eljárás idején ellene folyó eljárások tekintetében annyiban pontosításra szorul, hogy a PKKB B.24038/20010/42. számú ítéletét hatályon kívül helyezték és megismételt eljárás van folyamatban, míg a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon benyújtott vád alapján indult ügy jogerős felmentéssel fejeződött be.

A védő álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan és a jogi minősítés sem helytálló, mivel elfogadhatatlan, hogy a II.r. vádlott a cselekmény kitalálója, illetve bűnsegédje is egyben. Az elsőfokú bíróság ténybeli megállapításait alátámasztó bizonyítékoknak olyan zárt logikai láncot kellene alkotniuk, amelyek alapján csak egyirányú következtetést lehet levonni. Logikai hibákban szenved az ítélet, amikor azt állapítja meg, hogy a II.r. vádlott a cselekmény szellemi atyja.

A védő elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, másodsorban pedig a II.r. vádlott védekezésének elfogadásával a kiszabott büntetés enyhítését, mivel az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket nem értékelte kellő súllyal, hogy a II.r. vádlott mindent megtett annak érdekében, hogy bebizonyítsa, mi volt a szerepe a cselekményben, továbbá fogvatartása előtt létesített élettársi

kapcsolatából gyermeke született és nagyon megviselte, hogy el kellett tőlük szakadnia..

A III. r. vádlott védője enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint az eljárási szabálysértés nélkül lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége körében védence vallomását elfogadva megalapozott tényállást állapított meg, amely irányadó a másodfokú eljárás során is. A bíróság kellőképpen számot adott a bizonyítékok értékeléséről, s a bűncselekmények jogi minősítése is helyes. A bűnösségi tényezőket azonban a bíróság nem értékelte teljeskörűen. A négyéves időmúlás nyomatékos enyhítő körülmény, továbbá a III.r. vádlott javára szolgál, hogy nem ő volt a cselekmény kezdeményezője, hogy a bűncselekmény részben kísérleti szakban rekedt és a bűnsegédi alakzat. A terhére értékelt bűnösségi körülmények között a büntetett előélet nem vitatható, de nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ennek súlya csekély, mivel mindkét alkalommal ittas járművezetés miatt ítélték el. A személyi körülmények körében bekövetkezett változásokra tekintettel - a cselekmény tárgyi súlyát, az elkövetési értéket és a belső arányosságot is figyelembe véve - a III.r. vádlott büntetése eltúlzott. Enyhébb büntetés kiszabását, a pénzmellékbüntetés mellőzését, illetve mértékének csökkentését kérte.

Az V.r. vádlott védője fellebbezését elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint nem volt közvetlen bizonyíték arra, amit az elsőfokú bíróság tényállásként mérlegeléssel megállapított, mivel semmi nem cáfolta meg az V.r. vádlott azon védekezését, hogy a végrendeletet futár útján kapta és nem tudta róla, hogy hamis. Amennyiben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet felülbírálatra alkalmasnak ítéli, úgy értékelje a vádlott javára kellő súllyal büntetlen előéletét, hogy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, valamint az időmúlást.

A II.r. vádlott alaptalannak találta azt a súlyosításra irányuló indítvány alapjául is szolgáló azon ügyészi álláspontot, miszerint ő készítette a végrendeleteket, továbbá irányította és szervezte a bűncselekményeket.

Megítélése szerint az iratok ellentmondásosak, s az elsőfokú bíróság a Be. szabályait figyelmen kívül hagyva nem foglalkozott az 1. számú vallomásával, elmulasztotta a tények vizsgálatát, indokolatlanul utasította el a bizonyítási indítványait, s a bizonyítékok értékelése a logika szabályainak sem felel meg.

A vádlott sérelmezte, hogy a Fővárosi Bíróság megsértette a vádhoz kötöttség elvét, amikor az ügyészt a vád módosítására kérte. Az eljáró ügyész eltávolítására irányuló próbálkozása ugyan eredménytelen maradt, de az ügyész meggyőződése a bizonyítékokat nem pótolja.

A vádlott elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezését, másodsorban enyhébb, a belső arányosságot tükröző, a társaiéhoz közelítő tartamú büntetés kiszabását kérte.

A III.r. vádlott a személyi körülményeiben az elsőfokú ítélet óta bekövetkezett változásokra figyelemmel büntetésének enyhítését kérte, hangsúlyozva, hogy családjának nagy szüksége van rá.

A Fővárosi Ítéltábla az ismeretlen helyen tartózkodó V.r. vádlott ellen 2011. november 3. napján elfogató parancsot bocsátott ki, majd a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2011. december 2. napján az eljárásnak a terhelt távollétében történő lefolytatására tett indítványt. Az V.r. vádlottal szemben azonban nem került sor a Be. XXV. Fejezete szerinti eljárásra, mivel nevezett a 2012. január 12. napján tartott nyilvános ülésen megjelent.

Az V.r. vádlott bűnösségét továbbra is kétségbe vonta és a bejelentett fellebbezést felmentése, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett ellentétes irányú fellebbezések alapján a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében, valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában felülbírált.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta. A szükséges figyelmeztetések a vádlottakkal és tanúkkal szemben elhangzottak, a terhelteket kioktatták az eljárás során gyakorolható jogaikra, s e jogukat gyakorolták is, amikor indítványokat és észrevételeket tettek.

A II.r. vádlottnak a büntetőeljárási jog rendelkezéseinek sérelmével kapcsolatos kifogásai nem megalapozottak.

A vádlott azon állítását, miszerint a vádbeli cselekmények egy része tekintetében nem hallgatták ki gyanúsítottként, cáfolja a 2009. április 10-i folytatólagos gyanúsított kihallgatásáról készített jegyzőkönyv (nyomozati iratok I/3. kötet 3311-3317. oldal), amikor védője jelenlétében az ügyész sártett¹. és sértett². hagyatékához kapcsolódóan, mindkét tényállásra kiterjedően a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (7) bekezdés szerint minősülő üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett különösen nagy kárt okozó csalás büntettének, a Btk. 274.§-ának (1) bek. a/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntettének, a Btk. 276.§-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségének és a Btk. 239.§-a szerinti hamis tanúzás vétségének megalapozott gyanúját közölte vele.

A II.r. vádlottnak az eljáró ügyész kizárása iránt 2010. június 10. napján előterjesztett bejelentését (bíróági iratok 60. oldala) a Budapesti Nyomozó Ügyészség elbírálta. Az indítványt - mivel az ügyész elfoglaltságát alátámasztó körülmények, illetve vele szemben kizárási okok nem merültek fel, - 2010. június 25. napján kelt Nyom. 381/2008. számú határozatával elutasította.

A II.r. vádlott védője sérelmezte, hogy az ítélet tényállására kihatással volt, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a II.r. vádlott bizonyítási indítványát.

Ezzel kapcsolatban az állapítható meg, hogy a II.r. vádlott az eljárás bírósági szakaszában széles körben (tanú1., tanú2., tanú3., tanú4. és tanú5. tanúkenti kihallgatása, illetve a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztályán 136-151/2008. bü. szám alatt folyamatban lévő ügyben keletkezett gyanúsított vallomások beszerzése iránt) terjesztett elő bizonyítási indítványt, védője azonban az eljárás során (a bírósághoz 77./ sorszám alatt, 2010. szeptember 2. napján benyújtott beadványában) valamennyi bizonyítási indítványtól elállt. Ezzel kapcsolatban a vádlott a másodfokú eljárásban azzal érvelt, hogy a bizonyítási indítványt visszavonó védője helyett másik ügyvédet választott és bizonyítási indítványát fenntartottnak tekintette.

Ezzel szemben a rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy a II.r. vádlott az elsőfokú eljárás során más védőt nem hatalmazott meg és bizonyítási indítványát újból nem terjesztette elő, emiatt a bizonyítási indítvány tárgyában a Fővárosi Bíróságnak alakszerű határozatot hoznia nem kellett.

A bizonyítási eljárás befejezetté nyilvánítása után az eljáró tanács elnöke - a terhelt állításával ellentétben - nem a vád módosítására, hanem (a Be. 314. §-ának (1) bekezdésébe írtaknak megfelelően) perbeszéde megtartására hívta fel az ügyészt. (93./ tárgyalási jegyzőkönyv 17. oldal) Az eljáró ügyész félbeszakítás nélkül elmondott vádbeszédében - a vád tényállását lényegében nem érintve - változtatta meg a cselekmények minősítését. Ebből adódóan a bíróság nem hívta fel az ügyészt a vád módosítására.

A kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság eljárásában a büntetőeljárási törvény rendelkezéseit megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, valamennyi az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentősséggel bíró tény feltárt, a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelte, s indokolási kötelezettségét is teljesítette.

Alapvetően helytálló tényállást állapított meg az elsőfokú bíróság, amikor a II.r. és az V.r. vádlottak tagadó tartalmú védekezésével szemben az I.r. és a III.r. vádlottak önmagukat is terhelő vallomását és az azokat alátámasztó bizonyítékokat fogadta el.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 351.§-ának (2) bekezdés c/ pontja szerinti megalapozatlanságban szenved, kismértékben hiányos, illetve pontatlan, s így ellentétes az iratok tartalmával.

A másodfokú bíróság ezért a tényállást a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint - az iratok tartalma alapján - az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti:

A II.r. vádlott előéletével kapcsolatban nevezett a Budai Központi Kerületi Bíróság 15.B.I.72/1997/73.számú ítéletével, illetve a Fővárosi Bíróság 2001. június 7. napján jogerős 23.Bf.I.7024/2000/5. számú határozatával - lopás büntettének kísérlete, közokirat-hamisítás büntette és orgazdaság vétsége miatt - kiszabott főbüntetéséből feltételes kedvezményrel 2003. december 1. napján szabadult, a szabadságvesztés 2004. május hó 30. napjával tekintendő kitöltöttnek.

A történeti tényállást a pénzösszegek tekintetében az alábbiak szerint pontosítja a másodfokú bíróság:

- az ítélet 12. oldalának negyedik bekezdésében írtakkal szemben 2007. szeptember 17. napján 13.424.220 forint érkezett az I.r. vádlott által megadott számlaszámra (nyomozati iratok 457. oldala);
- a 14. oldal hatodik bekezdésének második mondatában írt az OTP Banknál vezetett számlán pedig 587.900 forint volt.

Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatala óta változás következett be a vádlottak személyi körülményeiben és az ellenük indult büntetőeljárások tekintetében.

A másodfokú bíróság az ítéletet a személyi körülmények vonatkozásban - a másodfokú eljárásban becsatolt orvosi igazolások, illetve beszerzett erkölcsi bizonyítvány alapján - az alábbiakkal egészíti ki:

Az I.r. vádlott idült, folyamatos dialízis kezelésre szoruló veseelégtelenségben, a vesék többszörös tömlős elfajulásában (policisztás vese), magas vérnyomásban és az ahhoz társuló szívmegegyesülésben, valamint szívelégtelenségben szenved. Idült veseelégtelensége miatt folyamatosan, másnaponta több órán keresztül tartó kórházi dialízis kezelésre szorul.

A III. r. vádlott_időközben élettársi kapcsolatot létesített volt házastársával. Gyermeke Down-kóros, míg ellátásra szoruló édesanyja Parkinson-kórban szenved. A Kft próbaidőre gépkocsivezetőként alkalmazza, nettó keresete havonta: 80.000 forint.

Időközben a II.r. vádlottat a Fővárosi Bíróság 2010. évi szeptember hó 20. napján kelt 14.B. 356/2009/61. számú ítéletével, illetve a Fővárosi Ítéletábrla 2011. évi április hó 20. napján jogerős 6.Bf.352/2010/20. számú ítéletével (a 2006. október 16. napján felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt) visszaesőként nyolc hónapi börtönre és két évi közügyektől eltiltásra ítélte, azzal, hogy elrendelte a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 6.B.XVIII.848/2002/15. számú ítéletével kiszabott 2 évi, 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés, a PKKB 2.B.XIV.2100/1999/160. számú ítéletével kiszabott 1 év 11 hónapi, 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés, továbbá a PKKB 14.B.XIII.2244/2003/28. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónapi, 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását is.

A fenti kiegészítésekkel és pontosításokkal az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló valamennyi bizonyítékot értékelte, azokat egyenként és egymással összefüggésben gondosan mérlegelte.

Sértett1. és sértett2. végrendelkezési szándékát a nevezettek élet- és családi körülményeit jól ismerő tanú6., tanú7., tanú8., tanú9., és tanú10. tanúk vallomásai alapján lehetett kizárni. Ugyanakkor a végakaratról készített okiratok hamis voltát a lefoglalt hagyatéki ügyek közjegyzői iratai, valamint sértett1. tekintetében tanú11., tanú12., tanú13., tanú 14., és tanú15. tanúk vallomása, valamint Zajzon György ezzel egybehangzó írásszakértő szakvéleménye, sértett2. végrendeletével kapcsolatban pedig tanú16. és tanú17. vallomása mindenben megerősítették.

A bizonyítékul elfogadott írásszakértői vélemény alapján az átruházási nyilatkozaton a számlaszám, a keltezés, az átruházó, birtokba vevő és tanúk megjelölése a II.r. vádlott kézírása. Az okirat ezen részei a nyilatkozat lényeges tartalmi elemei, így rögzítésük nem tekinthető - miként a vádlott állította - nyelvtani vagy stilisztikai javításnak.

Sértett2. végrendeletének keletkezését illetően az elsőfokú bíróság - a II.r. vádlott védekezésével szemben - kellő alappal fogadta el hiteltérdemlőnek az I.r. és a III.r. vádlottak önmagukra is terhelő, egybehangzó előadását.

Megnyugtatóan cáfolták a II.r. vádlott védekezését a tőle lefoglalt okiratok, valamint mobiltelefonjáról előhívott szöveges üzenet tartalma is.

Az V.r. vádlott jóhiszeműségét hangoztatva azzal védekezett, hogy a végrendeletet valódinak fogadta el, annak ellenére, hogy ténylegesen az örökhagyóval évekkel korábban is csak felszínes kapcsolata volt és néhait soha nem ápolta. Feltételezte, hogy a végrendeletben szereplő személyi adatait az örökhagyó (mivel azok közül csupán a vádlott anyjának nevét ismerhette) ügyvédi iroda közreműködésével szerezte meg. A futártól átvételi elismervény ellenében általa átvett végrendeletet ügyvéd nem ellenjegyezte, így nem volt olyan konkrét személy, akitől annak tartalmával kapcsolatban felvilágosítást kérhetett volna. Nem adott rá magyarázatot, hogyan szerzett tudomást a tanú20. ellen folyó büntetőügy állásáról és az abban a sértett képviselőjét ellátó ügyvéd személyéről. Minden realitást nélkülöz, hogy a telefonkönyvből találomra kiválasztott közeli ügyvédi irodák egyikét telefonon felhívva rögtön az ügyvédhez jutott volna. Sem az eredeti végrendelet eltűnésével kapcsolatban nem adott magyarázatot, sem arra nézve, hogyan jutott a hagyatéki eljárás megszüntetéséről 2007. május 28. napján kelt és neki postázott közjegyzői határozat az általa nem ismert a II.r. vádlott birtokába.

Helytállóan vetette el az elsőfokú bíróság ezen közjegyzői irat hozzákerülésével kapcsolatban a II.r. vádlott védekezését, mivel az két hónappal az I.r. vádlott előzetes letartóztatásba kerülése után keletkezett, így nem lehetett az általa börtönbe kerülése előtt hátrahagyott holmi része. Ez a tény viszont alátámasztja, hogy a II.r. és az V.r. vádlottak egymással kapcsolatban álltak.

Az elsőfokú bíróság tényekkel (tanú18. és tanú19.) tanúk vallomása, a lefoglalt levél, továbbá titkos adatszerzés során lehallgatott telefonbeszélgetés tartalma) támasztotta alá, hogy az I.r. és a III.r. vádlottakat a II.r. vádlott ráhatása készítette vallomásuk - saját szerepüket nem érintő - megváltoztatására, s ilyen próbálkozásról a jogerősen elítélt IV.r. vádlott is beszámolt. Meggyőzően indokolta

az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. és a III.r. vádlottaknak az eljárás során megváltoztatott vallomásai közül miért a II.r. vádlottra terhelő előadást fogadta el valónak.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság törvényesen használta fel a titkos adatszerzés során keletkezett bizonyítékokat.

A rendelkezésre álló iratok tartalma igazolja, hogy a 2007. december 5. napján elrendelt nyomozás során a Budapesti Nyomozó Ügyészség 2009. január 7. napján Tük.Nyom. 0015.022/2008. számon kezdeményezte a II.r. vádlott gyanúsított (elsőfokú ítéletben felsorolt) hat mobiltelefonjáról továbbított vagy arra érkező közlés tartalmának megismerését és technikai eszközzel rögzítését. Az öt évet meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett különösen nagy kárt okozó csalás bűntette (és további bűncselekmények, így: közokirat-hamisítás bűntette, magánokirat-hamisítás vétsége és hamis tanúzás bűntette) miatt folyó eljárásban valószínűsítette, hogy a bűncselekmények gyanújának megerősítése vagy cáfolása, illetve további bizonyítékok beszerzése nyílt nyomozási módszerekkel nem lehetséges. Ekként a titkos adatszerzésnek a Be. 201.§ (1) bek. a/ pontjában és 202. § (6) bekezdésében megkívánt együttes feltételei fennálltak.

A nyomozási bíró a törvényben foglalt feltételek vizsgálatát elvégezte és azok fennállását megállapította. (nyomozati iratok I/4. kötet 3113-3114. oldalak).

A titkos adatszerzést a bírói engedély keretei között hajtották végre és azt az engedélyezett időintervallumon belül az ügyész szüntette meg 2009. február 5. illetve 2009. március 10. napjain. (nyomozati iratok I/4. kötet 3167-3169. oldalak)

A titkos adatszerzés eredményét az ügyész a büntetőeljárásban bizonyítékként kívánta felhasználni, ennek érdekében a Be. 206.§ (1) bekezdésében írt iratokat csatolta a nyomozás irataihoz.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság helyesen járt el, amikor a titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentéseket felolvasással tárgyalás anyagává tette és bizonyítékkul elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a további bizonyítékok tekintetében is logikus és okszerű indokát adta, hogy melyeket, mely részükben és miért fogadott el. Ekként az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadó védelmi perorvoslatok a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak a vádlottak bűnösségére levont következtetésével.

Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a Btk. 2.§-ában foglaltakat, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottak cselekményeit a bűncselekmények elkövetése idején hatályos büntető törvény rendelkezései alapján kell elbírálni, figyelemmel arra, hogy az azt követően bekövetkezett változások egyértelműen a súlyosabb megítélés irányába mutatnak.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése és a terheltek elkövetői minősége is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

A vagyon elleni bűncselekmények közül az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottak néhai sértett¹. hagyatékát érintő, a szükségképpen örökös (magyar állam) sérelmére megvalósított vádbeli cselekvőségét helyesen minősítette üzletszerűen és bünszövetségben elkövetettként és helytállóan vont következtetést a folytatólagosságra is.

Ekörben a III.r. vádlottnál az ügydöntő határozat kihirdetésekor keletkezett rendelkező részben javításként - összhangban az ítélet jogi indokolásával - szerepel a folytatólagosság, ugyanakkor a javítás nem felel meg az ügyviteli szabályoknak, továbbá az írásba foglalt ítélet rendelkező része sem tartalmazza. A másodfokú bíróság ezért a III.r. vádlott terhére rótt befejezett vagyon elleni bűncselekmény tekintetében a folytatólagosságra utalást pótolta.

A néhai sértett². hagyatékával összefüggő, kísérleti szakban maradt bűncselekmény vonatkozásában az I.r., II.r. és a III.r. vádlottak esetében helyesen állapította meg az üzletszerűen és bünszövetségben elkövetést, ugyanakkor az V.r. vádlottnál helytállóan mellőzte e minősítő körülmények megállapítását. Az ítélet jogi indokolásában az V.r. vádlott vagyon elleni cselekményénél a kísérletre utalást pótolta a másodfokú bíróság.

A közbizalom elleni bűncselekmények közül a közjegyzői meghatalmazással kapcsolatos közokirat-hamisítás vonatkozásában helyesen állapította meg a hamis okiratot felhasználó az I.r. vádlott felelősségét tettesi, míg az okiratot ismeretlen személlyel elkészítettő és azt felhasználásra a társának átadó II.r. vádlott bűnrészesi felelősségét.

Az elsőfokú bíróság által hivatkozott 1/2000. Büntető jogegységi határozat azonos elkövető esetében fejt ki, hogy természetes egység annak a cselekménye, aki a kívánt joghatás elérése érdekében a Btk. 274.§-ának (1) bek. a/, majd b/ pontjában tilalmazott tényállást is megvalósítja, azaz az általa készített hamis közokiratot a hamisítás céljának realizálásaként felhasználja.

A hamis közokirat készítése a hamisítás bevezetésével befejezett bűncselekmény, elkövetője a későbbi felhasználástól függetlenül felel a tettéért.

A jelen esetben tehát a hamis közokiratot ismeretlen személlyel elkészítettő II.r. vádlott a Btk. 274.§-ának (1) bek. a/ pontja szerinti cselekmény felbujtója, míg az inkriminált okirat felhasználójaként az I.r. vádlott a Btk. 274.§-ának (1) bek. b/ pontjában foglalt bűncselekmény önálló tettese.

A magánokirat-hamisítási cselekmények közül helyesen minősítette a Magyar Államkincstárnál négy hamis átruházási nyilatkozatot felhasználó az I.r. vádlott cselekvőségét folytatólagosan elkövetettnek, illetve helytállóan értékelte az első ilyen nyilatkozat elkészítéséhez szándékos segítséget nyújtó II.r. és III.r. vádlottak magatartását bűnsegélyként.

Ugyancsak megfelel az anyagi jogi szabályoknak, hogy a hamis végrendeletet közjegyzői hagyatéki eljárásban felhasználó vádlottak (sértett¹. végrendeletével kapcsolatban az I.r. vádlott, sértett². végrendeletét érintően pedig az V.r. vádlott)

büntetőjogi felelősségét tettesi elkövetőként állapította meg. Mindkét végrendelet elkészítésére a II.r. vádlott kezdeményezésére került sor és azt nevezett ráhatására írta alá tanúként mindkét okiraton a III.r. vádlott, míg sértett². végrendeletén az I.r. vádlott.

Ekörben helyes az elsőfokú bíróság azon álláspontja, miszerint a bűnrészesi magatartás a felhasznált okiratok számához és nem az okiratot aláíró személyek számához igazodik. Ebből adódóan - egy hamis átruházási nyilatkozat, illetve két hamis végrendelet figyelembevételével - a II.r. vádlott terhére rótt, a vád szerint négy rendbeli cselekményként értékelt magatartást helyesen minősítette három rendbeli vétségként.

Ezen túlmenően az V.r. vádlott igazságszolgáltatás elleni bűncselekményének a Btk. 238.§-ának (1) bek. c/ pontjába ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerinti hamis tanúzás büntettekénti minősítése is helytálló.

Az ítélet indokolásából a másodfokú bíróság mellőzte a 36. oldal utolsó bekezdését, mivel abban - nyilvánvaló leírási hiba folytán, - a II.r. vádlottnál kétszer szerepel ugyanaz a kísérleti szakban maradt vagyon elleni bűncselekmény.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel a büntetés kiszabása körében releváns bűnösségi tényezőket és a vádlottakkal szemben a belső arányosság követelményének is megfelelő mértékű büntetésekét szabott ki.

Az ügyészi súlyosítást célzó perorvoslatot a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint a kár megtérítése a büntetés kiszabása körében enyhítő körülmény, azonban nem értékelendő súlyosítóként, ha az okozott kár nem térül meg, ezért - az ügyész állásponttól eltérően - e körülmény súlyosító hatású bűnösségi tényezőként nem volt figyelembe vehető.

Az elsőfokú bíróság által a büntetés kiszabása körében figyelembevett bűnösségi tényezőkön kívül az I.r. vádlott javára kellett értékelni megromlott egészségi állapotát.

A II.r. vádlottnál továbbra is változatlanul súlyosít, hogy B.438/2006. számon a Szentendrei Városi Bíróság előtt hasonló bűncselekmények, illetve nyomozati szakban hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette miatt ellene folyó büntetőeljárások hatálya alatt valósította meg tettét.

Az elsőfokú bíróság által az I.r. és a II.r. vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetés törvényes, tükrözi a vádlottak javára és terhére értékelt bűnösségi körülményeket, ezért sem lényeges súlyosításukra, sem lényeges enyhítésükre a másodfokú bíróság kellő alapot nem látott.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II.r. vádlottal szemben elrendelte három próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását, figyelemmel arra, hogy a vádlott a jelen ügyben terhére rótt bűncselekményeket e felfüggesztett

szabadságvesztések próbaideje alatt valósította meg. A másodfokú eljárás idejére azonban ezen büntetések végrehajtását másik büntető eljárásban már jogerősen elrendelték, emiatt az erre vonatkozó elsőfokú rendelkezést mellőzni kellett.

A III.r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság enyhítő szakasz alkalmazásával, a Btk. 87.§ (2) bek. b/ pontja szerinti keretben szabott ki büntetést. A belső arányosságra is figyelemmel e büntetés további mérséklése nem indokolt. A vagyoni haszonszerzés végett bűncselekményt elkövető, megfelelő jövedelemmel rendelkező vádlott esetében a pénzmellékbüntetés mellőzésére sincs kellő indok.

Az elsőfokú bíróság az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottakkal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés meg nem fizetése és átváltoztatása esetére száz napi tartamú, fogház fokozatú szabadságvesztést helyezett kilátásba. Ezzel figyelmen kívül hagyta, hogy az érintett vádlottakkal szemben főbüntetésül végrehajtandó szabadságvesztést szabott ki. A cselekmény elkövetésekor (is) hatályos Btk. 65.§-ának (1) bekezdése szerint, ha a főbüntetést végre kell hajtani, ennek fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó.

Ebből adódóan az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottaknál a pénzmellékbüntetést esetleges átváltoztatása során a főbüntetés fokozatának megfelelően, börtönben kell foganatba venni.

Az V.r. vádlottnál a feltárt enyhítő és súlyosító hatású bűnösségi tényezőket az elsőfokú bíróság megfelelő nyomatékkkal értékelte, az alkalmazott fő- és mellékbüntetés megfelel a belső arányosság követelményének is, ezért lényeges enyhítésükre nincs kellő indok.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az ítélet rendelkező része nem rögzíti hiánytalanul a vádlottaknak a Be. 258.§-ának (2) bekezdés b/ pontja szerinti (a Be. 117.§-ának (1) bekezdésében felsorolt) személyi adatait, ezért a vádlottak állampolgárságát illetve a III.r. és az V.r. vádlottak személyazonosító okmányának számát pótolta. Helyesbítette ezen túlmenően az I.r., a II.r., a III.r. és az V.r. vádlottak lakó-, valamint tartózkodási helyét.

Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti részbeni megváltoztatása a Be. 372.§-ának (1) bekezdésén alapul.

A határozat további rendelkezései törvényesek, ezért az ítélőtábla a Fővárosi Bíróság ítéletét egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére az I.r. és az V.r. vádlottakat a Be. 381.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte.

Budapest, 2012. év január hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság 2011. évi január hó 27. napján kelt 15.B.706/2009/104. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf. 125/2011/33. számú ítéletével az I.r., a II.r., a III.r. és az V.r. vádlottak tekintetében 2012. évi január hó 26. napján jogerőre emelkedett és - a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2012. év január hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő